

Rapportage Sociaal Domein

November 2023 – augustus 2024

1

¹ VNG, 2023, [De waarde van het sociaal domein \(vng.nl\)](https://www.vng.nl/de-waarde-van-het-sociaal-domein)

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage sociaal domein over de periode november 2023 – augustus 2024. Op advies van de informele klankbordgroep heeft de raad op 8 april 2024 [besloten](#)² tot een aantal aanpassingen. De projecten uit de programma's Sociale Innovatie en Toekomstbestendige Jeugdzorg staan opgenomen in de Projectenrapportage. In deze rapportage leest u over de overige ontwikkelingen in het sociaal domein. Beide rapportages worden ieder half jaar gelijktijdig aan u aangeboden en gezamenlijk besproken.

Daarnaast wordt uw raad per memo's op de hoogte gehouden van de crisisorganisatie jeugd. Dit onderwerp is niet meegenomen in deze rapportage.

Met deze rapportage verwachten we beter tegemoet te komen aan de informatiebehoefte van de raad. Concreet is er extra aandacht besteed aan het vergroten van de herkenbaarheid en de overzichtelijkheid en het concreter weergeven van de inhoud. Kwalitatieve gegevens worden aangevuld met kwantitatieve informatie waar dat mogelijk is.

² [Document Zoetermeer - Raadsvoorstel Verbetering rapportages sociaal domein - iBabs Publieksportaal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

Inhoudsopgave

Inhoud

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave	3
Managementsamenvatting.....	4
Bieden van bestaanszekerheid	5
Armoede/ financiële bestaanszekerheid.....	5
Ontwikkelingen arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal.....	6
Werkbedrijf De Binnenbaan	7
Versterken van gezond samenleven	9
Gezonde Stad.....	9
Samen ZoeterMeer Gezond (SZMG).....	9
Ontwikkeling sociale basis.....	11
Diversiteit en inclusie	12
Eenzaamheid	12
Vrijwilligersondersteuning	13
inZet	13
Huishoudelijke ondersteuning	14
Inburgering.....	14
Veilig thuis	15
Werken in de wijken.....	15
Vergroten van kansengelijkheid	18
Peutermonitor	18
Wet van school naar duurzaam werk	18
Leven lang ontwikkelen binnen de vier economische kernsectoren	19
Laaggeletterdheid (Digi-Taalhuis).....	20
Bijlage	21
Wijkplannen in het kort	21

Managementsamenvatting

Samenhang in het sociaal domein

We werken in het sociaal domein aan drie met elkaar samenhangende kernopgaven³: bieden van bestaanszekerheid, versterken van gezond samenleven, vergroten van kansengelijkheid. Wie een zeker inkomen of werk en een betaalbare woning heeft en mee kan doen in een veilige omgeving, heeft een solide basis om op verder te kunnen bouwen. Het werken aan een ‘opwaartse spiraal’ in het leven van inwoners door het vergroten van kansengelijkheid en het versterken van gezond samenleven lukt pas als de basis van bestaanszekerheid op orde is. Deze kernopgaven vormen de rode draad in deze rapportage.

Voortdurende transformatie

Sinds de decentralisaties in 2015 werken we aan de [transformatie](#)⁴ van het sociaal domein. De transformatie is gericht op de manier van organiseren, denken en werken in het sociaal domein. Dit proces vraagt een lange adem, gericht op een duurzame aanpak van stapsgewijs lerend innoveren. Het is een continue uitdaging om samen met onze partners stap voor stap te blijven verbeteren, terwijl tegelijk de dagelijkse kwaliteit van de dienstverlening wordt geborgd. Transformeren doen we vanuit de overtuiging dat door steeds slim te blijven aanpassen maatschappelijke en financiële winst te halen is.

In Zoetermeer 2040 en het coalitieakkoord wordt in het kader van de verdere verbetering in het sociaal domein een belangrijke rol toebedeeld aan preventie, met het idee dat voorkomen beter is dan herstellen. We willen daarnaast op een passende en kostenbewuste manier kiezen in en toeleiden naar interventies. En zo toegankelijk en eenvoudig mogelijk ondersteuning bieden en tegelijk maatwerk als dat nodig is. We kunnen effectiever en efficiënter zijn als we de ondersteuning en zorg gebundeld bieden op de plekken waar inwoners problemen ervaren. Het streven is daarbij ondersteuning dichtbij en met inwoners te organiseren.

In deze rapportage staan voorbeelden van preventieve maatregelen , anders toeleiden (toegang) en het indien nodig bieden van maatwerk in de buurt van inwoners (gebiedsgericht). Met pictogrammen is aangegeven wat de kern is van de betreffende transformatie:

Preventie

Toegang

Maatwerk

Gebiedsgericht

³ VNG, 2023, [De waarde van het sociaal domein \(vng.nl\)](#)

⁴ [Document Zoetermeer - Raadsvoorstel - Het verschil is de bedoeling. Transformatie sociaal domein in Zoetermeer. Visie en leeragenda.docx - iBabs Publieksporaal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

Bieden van bestaanszekerheid

Samen met onze partners bieden we brede ondersteuning, waar nodig op maat. We voorkomen liever dan dat we genezen. Daarom grijpen we op tijd in bij omstandigheden die de bestaanszekerheid aantasten waardoor mensen in een kwetsbare situatie terecht komen. Dat gaat niet zomaar.

Armoede/ financiële bestaanszekerheid

In deze rapportage blikken we terug op de energietoeslag en rapporteren we de voortgang op enkele beleidsonderzoeken.

Energietoeslag

De uitvoering van de Energietoeslag 2023 is soepel verlopen. Dit komt mede door het grote aantal ambtshalve toekenningen (5528). We zijn ook blij dat we deze konden uitbetalen voor de kerst van 2023. Het proces van de aanvragen in 2024 is zonder grote problemen gegaan. In de zomer van 2024 hebben we de eindafrekening opgemaakt en deze sturen we nog dit jaar ter informatie naar uw raad.

Onderzoek naar besteedbaar inkomen

Op 28 mei 2024 hebben we u via [een raadsmemo](#) geïnformeerd over dit onderzoek. Tijdens de zomer hebben we het onderzoek vervolgd. We zijn in gesprek geweest met inwoners, , experts en partners in de stad. Dit leidt tot een raadsvoorstel dat uw raad voor het najaarsdebat 2024 kan verwachten.

Onderzoek naar een brede stadspas

Het college onderzoekt een mogelijke verbreding van de huidige Zoetermeerpas, zoals deze als ‘stadpas’ in Rotterdam en Dordrecht beschikbaar is. Deze gemeenten stapten van een ‘minimapas’ over op de brede stadspas en zijn hier positief over. We onderzoeken of een transitie naar een brede stadspas voor Zoetermeer aantrekkelijk is, wat het kost en oplevert en wat het vraagt om het uit te kunnen voeren. In Q2 2025 informeren we u over de laatste stand van zaken van dit onderzoek.

Onderzoek gemeentepolis collectieve zorgverzekering

Het college onderzoekt of de gemeentepolis nog steeds een doeltreffende manier is om de bestaanszekerheid en gezondheid van inwoners te bevorderen. Via een [raadsmemo](#) gaven we u voor het zomerreces een update met voorlopige resultaten uit deze verkenning. De uitkomsten van dit onderzoek leggen we u in 2024 nog voor.

Schuldhulpverlening: Evaluatie GeldPunt

Eind 2023 is het GeldPunt gestart, een laagdrempelig loket voor vragen over de energietoeslag en andere financiële kwesties. InZet heeft de opdracht gekregen het GeldPunt op te zetten. Het GeldPunt is zowel fysiek, telefonisch en via e-mail bereikbaar. In 2023 zijn meer dan 700 inwoners met een hulpvraag door het GeldPunt geholpen. Een deel van de bezoekers heeft betalingsproblemen als gevolg van gestegen energiekosten en duurdere boodschappen.

Sommige mensen worden snel geholpen, bijvoorbeeld met aanvragen voor de Voedselbank, bijzondere bijstand en toeslagen. Anderen vragen meer aandacht vanwege een hulpvraag in relatie tot wonen of welzijn. Het GeldPunt werkt nauw samen met diverse maatschappelijke partners, ook binnen het Breed overleg Armoede Zoetermeer. Na evaluatie van de ervaringen en resultaten heeft het college een [raadsvoorstel](#) aangeboden voor continuering van het GeldPunt in 2024. We zijn met inZet in gesprek over de manier waarop het GeldPunt op een duurzame wijze vervolg kan krijgen binnen de reguliere activiteiten van inZet.

Ontwikkelingen arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal

Op 29 april 2024 is door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid [een brief](#) opgesteld aan de Tweede Kamer. Hierin worden een aantal maatregelen aangekondigd die voor een hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur moeten gaan zorgen. Een van deze maatregelen is het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum. Het huidige Regionale Mobiliteitsteam (RMT), Leerwerkloket en de Werkgeversservicepunten gaan daarin op. Dit gaat uiterlijk per 2026 in, als de relevante wetgeving hierop is aangepast. Het ministerie heeft de centrumgemeenten opgeroepen 2025 te zien als transitiejaar om tot een Werkcentrum te komen.

In de arbeidsmarktregio Zuid-Holland centraal zijn we al enige tijd geleden gestart met de voorbereidingen om tot één Werkcentrum te komen. Eind juni is binnen de arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal door alle bestuurders en directeurs van aangesloten partners unaniem besloten een fysiek Werkcentrum in Zoetermeer te openen. Er is daarnaast besloten dat we gaan werken met een mobiel team dat op vaste momenten in de regio aanwezig is. De komende maanden werken we dit verder uit. We zijn actief op zoek naar een geschikte locatie in Zoetermeer die voldoet aan eerder vastgestelde toetsingscriteria inzake vindbaar- en bereikbaarheid. Over de ontwikkelingen wordt u nog in 2024 in een apart raadsmemo geïnformeerd.

Afbeelding 1: het Werkcentrum, ministerie van SZW

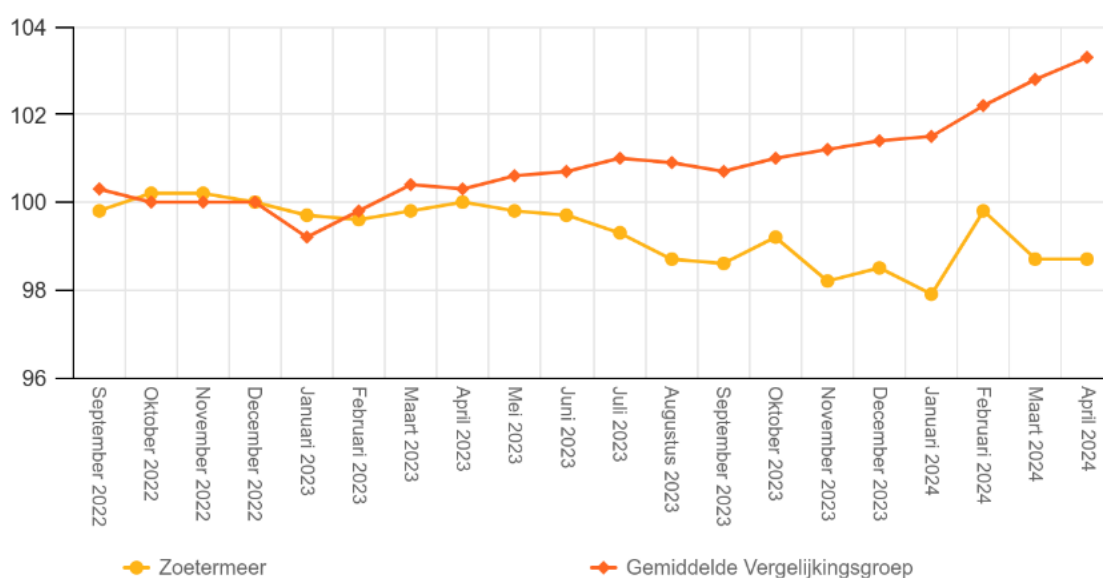
Werkbedrijf De Binnenbaan

Uitstroom van uitkering naar werk

De Binnenbaan meldt in haar kwartaalrapportages in 2024 op schema te liggen met de uitstroom uit de uitkering naar werk. 102 kandidaten zijn in het eerste half jaar uitgestroomd bij een doelstelling van 200 in 2024. 49 kandidaten zijn parttime uitgestroomd naar werk. Het percentage mensen dat na uitstroom uit de uitkering binnen 12 maanden weer instroomt is wel gestegen naar 16% (4%-punt boven het gemiddelde in de vergelijkingsgroep). Ondanks dit ontwikkelt het bijstandsvolume in 2024 zich relatief gunstig in vergelijking met andere gemeenten. De positieve trend die in 2023 is ingezet zet zich door in 2024. Dit is zichtbaar in onderstaande grafiek uit de Divosa Benchmark. De eerste maanden was de groei in Zoetermeer met 0,3% lager dan de 1,3% bij de gemeenten uit de vergelijkingsgroep.

Volume algemene bijstand index t.o.v. december 2022

Inzet voor mensen met een arbeidsbeperking

Er is een achterstand bij het realiseren van actuele individuele ontwikkelplannen van medewerkers in de Sociale Werkvoorziening (81,2%) en beschut werk (69,1%). De doelstelling is dat er voor alle medewerkers een ontwikkelplan is.

Het aantal medewerkers met een arbeidsbeperking die werken met een loonkostensubsidie komt eind Q1 uit op 194. De prognose hiervoor voor het einde van het jaar is 225, bij een doelstelling van 229. De inzet van het instrument beschut werk is het eerste kwartaal niet gestegen, maar De Binnenbaan verwacht eind van het jaar wel het afgesproken doel te halen met 80 plekken. In de publicatie "[De Binnenbaan maakt impact](#)" staan verhalen over het werk van De Binnenbaan voor o.a. deze doelgroep.

Simpel switchen

Simpel switchen is een methode om het makkelijker te maken voor mensen om te wisselen tussen verschillende vormen van vrijwilligerswerk, betaald werk, beschut werk of dagbesteding. Mensen durven eerder een stap te zetten als ze ook de mogelijkheid hebben weer terug te keren naar waar ze vandaan kwamen. Ze hebben de zekerheid van een stabiel inkomen, vaste begeleiding of een veilige toeleiding naar ander werk nodig. Met simpel switchen willen we de drempels om aan het werk te gaan wegnemen en het mensen makkelijker maken om een stapje terug te doen als het even niet lukt.

Een van de werkregisseurs heeft zich in dat kader specifiek gericht op het begeleiden van mensen van parttime werk naar voltijdswerk. Die focus is effectief gebleken en deze werkwijze wordt voortgezet. Ook wordt de tijd tussen de intake voor een uitkering en het besluit daarop sterk verkort, zodat kandidaten sneller duidelijkheid krijgen over hun financiële situatie bij de overgang van uitkering naar werk. Een belangrijk onderdeel hiervan is het waarborgen van een stabiel inkomen zodat mensen met vertrouwen de stap naar werk maken. Indien nodig kunnen mensen terugvallen op de uitkering.

Tevredenheid kandidaten en medewerkers De Binnenbaan

De Binnenbaan is bezig met de uitvoering van tevredenheidsonderzoeken onder kandidaten (werkzoekenden), maar die hebben vanwege de geringe omvang nog geen representatieve resultaten opgeleverd. In zijn volgende rapportage doet De Binnenbaan verslag van een nieuwe meting over de tevredenheid over trainingen van het Trainingscentrum.

Als werkgever voor doelgroepmedewerkers en kadermedewerkers heeft De Binnenbaan een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. De gemiddelde score is een 7,4. De Binnenbaan gaat in de gesprekken met de medewerkers aan de slag met de bevindingen.

SEBO-keurmerk

De Binnenbaan voert het SEBO-keurmerk uit. Dit keurmerk geeft erkenning aan ondernemers die zich maatschappelijk inzetten in Zoetermeer, o.a. voor de arbeidsmarktkansen van mensen. In het collegeakkoord is de ambitie opgenomen dit keurmerk verder te versterken en extra onder de aandacht te brengen. Hiervoor is een projectplan opgesteld waarmee De Binnenbaan aan de slag is. Onderdeel zijn het verbreden van de themabijeenkomsten met ondernemers naar andere maatschappelijke thema's, het voeren van jaarlijkse gesprekken over de maatschappelijke meerwaarde die de ondernemers leveren en de lancering van een [website](#). In de afgelopen tijd zijn 8 nieuwe aspirant leden toegelaten. Het totaal aantal leden staat hiermee op 61.

Versterken van gezond samenleven

De gezondheid van mensen is voor een deel het gevolg van eigen leefstijl en gedrag, maar vooral ook de situatie en omgeving waarin mensen leven hebben gevolgen voor hun gezondheid.

Gezond samenleven staat onder grote druk. Inwoners in een kwetsbare situatie hebben vaak geen sociaal netwerk om problemen het hoofd te bieden. Door de toenemende vergrijzing en minder arbeidspotentieel om de zorgvraag op te vangen, zal de zorgbehoefte groter worden dan de (professionele) zorg aankan. Een grotere groep inwoners zal ook mantelzorger zijn.

Daarnaast zien we dat overgewicht een 'stille pandemie' aan het worden is met grote sociale gevolgen en zorgkosten. Deze problemen overstijgen de gezondheid en leefstijl van individuele inwoners. Het gaat over hoe we samenleven en samen zorgen. Aandacht voor onze sociale structuren en naar elkaar omzien is in toenemende mate nodig. Inwoners verdienen een overheid die gezond samenleven makkelijker maakt, door meer te zorgen voor collectieve oplossingen en korte lijnen tussen inwoners en voorzieningen.

Gezonde Stad

In Zoetermeer hebben we de ambitie om de gezondheid van inwoners centraal te stellen. Met de [nota preventief gezondheidsbeleid](#) en het plan '[Integraal werken aan een gezonde stad](#)' is deze ambitie vertaald naar een visie op gezond leven en een uitwerking om de verschillende gemeentelijke domeinen en het medisch domein hierin meer met elkaar te verbinden.

Onder de noemer Gezonde Stad bundelen we activiteiten die bijdragen aan gezonde inwoners. Dat betreft activiteiten binnen de verschillende beleidsterreinen van de gemeente samen met partners en inwoners in de stad. Bijvoorbeeld valpreventie, terugdringen gezondheidsachterstanden, versterken van de sociale basis, aanpak van overgewicht (**Zoetermeerse Aanpak Gezond Gewicht**) en werken aan een gezonde leefomgeving (o.a. schone lucht, voorkomen van hittestress). Maar ook activiteiten vanuit de regionale samenwerking gericht op zaken zoals thuis ouder worden, in- door- en uitstroom in de keten en werken aan een gezonde arbeidsmarkt. Daarbij liggen lokale (en ook wijk- en buurtgerichte) en regionale activiteiten in elkaars verlengde en wordt steeds opnieuw gezocht welk schaalniveau passend is. De ruimtelijke strategie en wonen zijn hierbij aanjager.

Het Integraal Zorg Akkoord (IZA)

Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) is een regionaal akkoord (vanuit de landelijke overheid gecoördineerd) tussen zorg- en welzijnspartijen, zorgverzekeraars en landelijke en lokale overheden waarin (regionale) afspraken zijn gemaakt op het grensvlak van sociaal en medisch domein. Doel is de gezondheidszorg bereikbaar en betaalbaar te houden door in te zetten op het bevorderen van de gezondheid van inwoners. Daarmee ondersteunt het IZA de ambitie die we in Zoetermeer hebben m.b.t. gezonde stad.

Samen ZoeterMeer Gezond (SZMG)

De Vereniging Gezondheidsregio Zoetermeer is opgericht in 2021 en werkt met het programma Samen ZoeterMeer Gezond (voorheen Zoetermeer 2025) aan de uitdaging om de kloof tussen de vraag en het aanbod aan zorg zo klein mogelijk te houden. Met de komst van het Integraal

Zorg Akkoord (IZA) en de opgave om te transformeren binnen zorg en welzijn, is een extra impuls gegeven aan deze opgave.

SZMG bestaat uit [zorg- en welzijnsorganisaties, financiers, inwoners en de gemeente](#). Alle deelnemers zijn te vinden op <https://samenzoetermeergezond.nl/zoetermeer-2025/leden/>. Onlangs is een [burgerbestuurder](#) aangesteld. Het is voor het eerst in Nederland dat een vertegenwoordiger van inwoners wordt benoemd in een belangrijk overlegorgaan binnen zorg en welzijn.

Wat doet SZMG?

Aan de hand van vier kerngroepen (Preventie, Acute Zorg, Chronische Zorg en GGZ) en diverse actielijnen (zoals ICT en digitalisering, Anders financieren en Burgerconsultatie en -participatie) werken we als partners samen aan het verbeteren van de gezondheid van onze inwoners en daarmee het verminderen van de zorgvraag. SZMG levert zelf geen zorg of welzijnsondersteuning. In 2024 ligt de focus van SZMG, naast de kerngroepen en actielijnen, op het komen tot heldere (basis)informatie over positief gezond leven en op welke wijze SZMG daaraan kan bijdragen.

Het is belangrijk dat (beleids)ambtenaren, bestuurders, de gemeenteraad en inwoners geïnformeerd worden over SMZG. Zo worden de mogelijkheden voor samenwerking uitgebreid en ontstaat er meer inzicht in de kansen en uitdagingen. De website van [Zoetermeer 2025](#) wordt momenteel nog geïntegreerd in de website van [Samen ZoeterMeer Gezond](#). Daarom is nog niet alle informatie te vinden op de nieuwe website.

Duurzame vertegenwoordiging

Duurzame vertegenwoordiging vanuit de gemeente is belangrijk voor de informatiepositie van de gemeente en samenwerking met diverse partijen. De wethouder Zorg en Welzijn neemt deel aan de regiegroep (bestuurders). Er is ambtelijke vertegenwoordiging in alle kerngroepen en bijvoorbeeld in de actielijn '[Gezondheidsverkeerstoren](#)'. Er is een regulier ambtelijk overleg ingericht om ook intern beter de verbinding te kunnen vinden met elkaar en SZMG. We zoomen in waar en wanneer nodig en nuttig. Voorbeelden hiervan zijn de verbinding met het project 'Preventie in de Praktijk' en inwonerparticipatie.

Verbinding SZMG en de gemeente

Samen ZoeterMeer Gezond is een veelomvattend netwerk met bijbehorende projecten. Er is een duidelijke verbinding tussen de verantwoordelijkheden en ambities van de gemeente Zoetermeer (vanuit onder andere de visie Zoetermeer 2040) en alle actielijnen van Samen ZoeterMeer Gezond. Sinds het eerste kwartaal van 2024 heeft gemeente een strategisch adviseur zorg om meer tijd en aandacht te kunnen besteden aan het samenwerkingsverband en hiermee gericht aan de (gemeentelijke) opgaven op dit gebied te werken.

De afgelopen periode is verder nagedacht over de focus van de inzet van de gemeente in combinatie met de expertise van de partners en de beschikbare capaciteit. De belangrijkste focus ligt, mede vanuit de wettelijke taken en kaders, op de verbinding met de actielijnen 'Preventie' en 'Chronische zorg' en op samenwerking op het gebied van de 'Gezondheidsverkeerstoren'. Daarbij richten we ons bij de actielijn 'Chronische zorg' op passende woningen en een passende leefomgeving. Binnen de andere kerngroepen en

actielijnen volgen we wat er binnen de vereniging gebeurt en hoe zich dat verhoudt tot gemeentelijke activiteiten.

Een belangrijk onderdeel van de opgave is het bevorderen van de aansluiting van het sociaal domein op het medisch domein. Met de aanstelling van een trainee is afgelopen tijd in kaart gebracht wat er binnen de wijk Buytenwegh al wordt gedaan om deze domeinen op elkaar aan te laten sluiten. Ook werd onderzocht wat nodig is om deze aansluiting zo te verbeteren dat het bijdraagt aan de kwaliteit en bereikbaarheid van het medisch domein én het haalbaar en betaalbaar blijft voor het sociaal domein. Het rapport van dit onderzoek wordt in oktober opgeleverd. De bevindingen worden gebruikt om eerst de domeinen in Buytenwegh en vervolgens uitvloeiend de domeinen in de andere wijken van Zoetermeer beter op elkaar aan te laten sluiten.

Gesprek over zorgtransformatie en -transitie

Vanuit de landelijke overheid ligt er bij gemeenten, zorgverzekeraars en zorg- en welzijnsaanbieders een opgave voor een zorgtransformatie (het veranderen van het systeem) en zorgtransitie (het veranderen binnen het systeem). Dat zijn grote opgaven. Dankzij de vergesvorderde samenwerking binnen Zoetermeer met SZMG hebben we een belangrijke basis om deze opgaven op te pakken. Het succes van SZMG hangt af van álle deelnemende partijen. Het belang van de inwoner staat hierbij altijd centraal.

Samen komen tot een transformatie vraagt om een andere manier van denken en werken dan we gewend zijn. Het gaat hierbij zaken als collectiviteit (het is niet SZMG én de gemeente, maar de gemeente is onderdeel van SZMG), belangen en eigenaarschap. Zorgtransformatie en -transitie vragen om ruimte voor experiment en innovatie en tijd om het resultaat hiervan te onderzoeken. Onderdeel hiervan is de acceptatie dat dit niet altijd een rechte stijgende lijn naar succes is. Het is belangrijk om het gesprek met elkaar te voeren over hoe we hiermee willen omgaan, zowel binnen Samen ZoeterMeer Gezond als met inwoners en de gemeenteraad.

Voor de gemeenteraad wordt er in september een themabijeenkomst georganiseerd. De komende periode denken we (verder) na over geschikte vormen om dit gesprek verder voort te zetten.

Ontwikkeling sociale basis

Er wordt gewerkt aan een nieuwe beleidsvisie voor de Sterke sociale basis. Een duidelijke visie helpt bij het positioneren van de Sterke Sociale Basis als oplossing voor de grote zorgvraag in de toekomst. Het is ook een van de voorwaarden voor het ontvangen van de SPUK in het kader van GALA. Investeren in preventie levert op lange termijn lagere zorgkosten op. In de visie zal het onder aan gaan over versterken van netwerken en het ondersteunen van bewonersinitiatieven. We willen inwoners activeren en zelf meer regie te geven bij het oplossen van een aantal maatschappelijke opgaven. Ook zal er worden ingezet op integrale samenwerking tussen diverse domeinen, de sterke sociale basis is overal in verweven. In sociaal domein, cultuur, sport, fysiek domein etc. De planning is om eind 2024 de visie af te hebben en naar de raad te sturen.

Diversiteit en inclusie

Er wordt in Q3 en 4 van 2024 gewerkt aan de uitvoeringagenda Inclusie en Diversiteit. Hierin staan de programma's en acties die de ambities uit de meerjarenvise Inclusie en diversiteit verwezenlijken. Samen met netwerkpartners wordt ingezet op een stadsbrede coalitie om discriminatie en racisme aan te pakken, een veilige stad voor de LHBTIQ+ gemeenschap en een inclusieve culturele sector.

Eenzaamheid

De [aanpak](#) eenzaamheid in Zoetermeer heeft als visie dat iedereen iets kan doen. We werken via een netwerksamenwerking in een community. Deze bestaat uit organisaties en inwoners uit verschillende gebieden. Het netwerk telt meer dan 200 deelnemers en [3 themagroepen](#) die zich bezighouden met verschillende thema's rondom eenzaamheid. Daarnaast blijven we inzetten op [communicatie](#) waarbij we iedere maand een interview delen met een inwoner en een interview met een deelnemer van de community. Het [jaarverslag 2023](#) geeft een goed overzicht van alle activiteiten van de Zoetermeerse community tegen eenzaamheid.

In februari is de 15^e netwerkbijeenkomst geweest met als thema "elkaar leren kennen". Er zijn waardevolle verbindingen gelegd en nieuwe deelnemers hebben kennis kunnen maken met de rest van de community. De effecten van de community tegen eenzaamheid zijn merkbaar, doordat steeds meer mensen de community leren kennen en nieuwe deelnemers de netwerkbijeenkomsten bezoeken.

Eten en ontmoeten

Het netwerk Eten en Ontmoeten bestaat uit sociale eetinitiatieven in Zoetermeer. De afgelopen jaren heeft het kernteam hard gewerkt aan het vergroten van de bekendheid onder zowel inwoners als organisaties. Dit kernteam valt sinds vorig jaar onder de community tegen eenzaamheid, wat zorgt voor stevigheid en aandacht. Het netwerk is nu goed bekend en steeds meer inwoners en organisaties weten het te vinden. Elk jaar stelt het kernteam een jaarplan op, elk kwartaal verschijnt er een artikel in het streekblad, [de sociale routekaart](#) wordt jaarlijks bijgewerkt, en er wordt jaarlijks een [netwerkbijeenkomst](#) georganiseerd.

Netwerkbijeenkomst Community tegen Eenzaamheid, 2024

Vrijwilligersondersteuning

Vrijwilligersondersteuning verloopt via het platform Zoetermeer voor elkaar. Het beleid wordt ontwikkeld in samenwerking met de stuurgroep Vrijwilligersondersteuning en uitgevoerd door diverse werkgroepen zoals vrijwilligerswaardering, leren en inspireren, de Zoetermeervoorelkaar inlooppunten (de VIP's) en de Schrijversgroep. Het doel is meer vrijwilligers werven en ondersteuning van bestaande vrijwilligers(organisaties).

- Door de werkgroep vrijwilligerswaardering is een groot feest georganiseerd. Dit was een groot succes en door veel vrijwilligers is hier heel positief op gereageerd.
- In de afgelopen maanden zijn ca. 10 leeractiviteiten aangeboden aan vrijwilligers, variërend van een EHBO-cursus tot een training fondsenwerving. Deze bijeenkomsten worden bezocht door gemiddeld 15 vrijwilligers en met de onderwerpen sluiten we aan bij de actualiteit en de behoefte van de vrijwilligers (dit peilen we in de stuurgroep).
- Omdat het aantal bezoekers van de inlooppunten wat terugloopt kijken we in deze werkgroep of er nog veel behoefte is aan deze inlooppunten en zo ja, wat we kunnen doen om meer bezoekers te trekken.
- De Schrijversgroep verzorgt de portretten die maandelijks in het Streekblad en op de website [Zoetermeervoorelkaar.nl](https://zoetermeervoorelkaar.nl) worden gepubliceerd en levert de maandelijks nieuwsbrief.

De cijfers van alle activiteiten worden jaarlijks bijgehouden in een [jaaroverzicht](#), dat is in maart opgeleverd over het jaar 2023.

inZet

inZet voert inmiddels ruim 3 jaar de opdracht van de gebiedsgerichte ondersteuning uit in Zoetermeer. Het afgelopen jaar hebben inZet en de gemeentegesprekken gevoerd over het beschikbare budget, zodat de financiële middelen die inZet krijgt beter aansluiten bij de uit te voeren taken. De raad is hier eerder via het memo '[Onderzoek passend budget voor inZet](#)' over geïnformeerd.

inZet blijft als organisatie volop in ontwikkeling. Een belangrijk onderdeel van de opdracht is de transformatie van het aanbod. Dat houdt in: ondersteuning zoveel mogelijk collectief aanbieden en inwoners zo preventief mogelijk helpen. De transformatie is nodig omdat we verwachten dat de ondersteuningsvraag de komende jaren alleen maar stijgt. Dat zorgt voor meer druk op professionele zorgverleners en mantelzorgers. Om te onderzoeken hoe mantelzorgers beter ondersteund kunnen worden, heeft inZet een behoefteonderzoek onder mantelzorgers uitgevoerd. inZet en de gemeente bekijken samen hoe invulling gegeven kan worden aan de resultaten uit het onderzoek.

Om de transformatie van het aanbod mogelijk te maken, is samenwerking met ketenpartners zoals huisartsen, zorgverzekeraars en de gemeente belangrijk. inZet werkt dan ook mee aan de uitwerking van het plan '[integraal werken aan een gezonde stad](#)' en is lid geworden van Samen Zoetermeer Gezond.

Huishoudelijke ondersteuning

In 2025 moet de Wmo-voorziening huishoudelijke ondersteuning opnieuw worden ingekocht. Het college wil dit moment aangrijpen om deze ondersteuning in te richten volgens de principes van positieve gezondheid. Dat houdt in dat we kijken naar de mogelijkheden van mensen en de ondersteuning daarop afstemmen. Het college heeft verschillende pilots uitgevoerd om deze visie in de praktijk te testen. U bent over de uitkomsten geïnformeerd via [dit raadsmemo](#). Op 27 mei jl. heeft de raad ingestemd met een participatieplan om met inwoners in gesprek te gaan over de toekomst van huishoudelijke ondersteuning. Dit traject is afgerond en u ontvangt hierover nog een eindverslag. Het college bereidt nu een raadsvoorstel voor zodat u een koers kan kiezen hoe de huishoudelijke ondersteuning vanaf november 2025 zal worden uitgevoerd.

Inburgering

De gemeente Zoetermeer heeft de afgelopen jaren een aanzienlijke toename gezien in het aantal statushouders dat start met hun inburgeringstraject. In 2022 lag onze focus voornamelijk op de opvang, begeleiding en ondersteuning van ontheemden als gevolg van de oorlog in Oekraïne.

Op 1 juni 2024 waren er 523 inburgeringsplichtige statushouders in Zoetermeer. Hiervan volgen op dit moment 474 mensen een inburgeringscursus.

- 2022: 35 statushouders gestart, verwachte afronding in 2025.
- 2023: 336 statushouders gestart, verwachte afronding in 2026.
- 2024: 103 statushouders gestart, verwachte afronding in 2027.

Van deze groep zijn 49 inburgeraars vanuit de opvang gestart met hun inburgeringstraject. Daarnaast zijn er 49 inburgeraars waarbij we het Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) nog dienen vast te stellen, waarna ook zij kunnen starten met hun inburgeringstraject.

Inburgeraars hebben drie jaar de tijd om hun inburgeringstraject af te ronden. De eerste groep inburgeraars, gestart in 2022, zal naar verwachting hun traject in 2025 afronden. Van het totaal aantal inburgeraars hebben 23 mensen hun inburgeringstraject afgerond en daarvan zijn 13 mensen doorgestroomd naar een MBO-opleiding.

Een belangrijke kans in het integratieproces is het combineren van werk en taal. Initiatieven zoals de integratieversneller sluiten direct aan op de motie Werkendewijs de taal leren. Deze aanpak benut de periode tussen het verkrijgen van een verblijfsvergunning en huisvesting, zodat statushouders al vroeg kunnen beginnen met hun eerste stappen richting de arbeidsmarkt. Terwijl ze in een werkomgeving vaktaal leren, worden ze actief gestimuleerd om hun integratie en economische zelfstandigheid te versnellen. De integratieversneller bestaat uit vijf fasen: intake, voorlichting, training, matching en nazorg. Deze fasen begeleiden statushouders naar werk, laten hen kennismaken met de Nederlandse arbeidsmarkt en bieden de benodigde taalondersteuning. We onderzoeken, op basis van de motie "Werkendewijs de taal leren", hoe we volgend jaar taalonderwijs (nog) beter kunnen combineren met leerwerktrajecten voor statushouders. Dit moet ervoor zorgen dat statushouders sneller de taal leren en korter in de bijstand zitten. We bieden iedereen een traject aan en waar nodig leveren we maatwerk, omdat we willen dat iedereen een inburgeringstraject kan volgen en afronden. Dit streven komt voort

uit ons commitment om inclusiviteit en gelijke kansen te bevorderen. Door maatwerk te leveren, kunnen we inspelen op de individuele behoeften en omstandigheden van elke inburgeraar, waardoor de kans op succesvolle integratie en deelname aan de samenleving wordt vergroot.

Veilig thuis

Veilig Thuis is er voor het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling en het geven van advies en ondersteuning. Door verschillende oorzaken (toename aantal meldingen, personeelstekorten) is in de periode tot 2023 een lange wachtlijst ontstaan. In 2023 is de focus geweest op het terugdringen van de wachtlijst, wat heeft geleid tot een afname die zich in 2024 voortzet. In januari tot en met april stonden van Zoetermeer nog 9 zaken op de wachtlijst tegen 45 in dezelfde periode van 2023, terwijl het aantal meldingen in 2024 hoger was. Gemiddeld staan zaken ook minder lang op de wachtlijst.

Bij binnenkomst van meldingen wordt door Veilig Thuis altijd voorrang gegeven aan zaken waar signalen zijn van acute onveiligheid. Die zaken worden onmiddellijk opgepakt en komen niet op de wachtlijst. Ook wordt de wachtlijst continu gemonitord om te kijken of er nieuwe signalen zijn waardoor de prioritering moet worden herzien.

Meer informatie vindt u in de [Eerste Bestuursrapportage 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden](#).

Werken in de wijken

Jaarlijks worden door de wijkregisseurs in samenwerking met het wijkteam, waar maatschappelijk partners, veiligheidspartners en woningcorporaties aan deelnemen, wijkplannen opgesteld. Dit betreft een aanpak, waar sociale, fysieke en veiligheidsproblematiek worden vertaald naar kortdurende projecten in de wijken. Voor alle wijken is gebruik gemaakt van beschikbare data uit de actualisaties van de [staat van Zoetermeer](#) en de [Leefbaarometer](#). Signalen van bewoners en partners, maar ook eigen inzicht van de wijkregisseur maakt dat het wijkplan een gedragen product is voor en van de wijk.

Bij een groot aantal wijken is een overlap te herkennen in de problematiek, waar bijvoorbeeld “ruimte voor jeugd” een zeer groot gedragen focuspunt kent. De wijk Meerzicht is in de Visie Zoetermeer 2040 aangewezen als wijk waar apart aandacht aan besteed moet worden gezien de geconstateerde problematiek. De aandacht geldt zowel voor fysieke als sociale opgaven. Deze opgaven zijn ondergebracht in een gebiedsprogramma waar samen met partners en inwoners in de wijk aan wordt gewerkt. Het gebiedsprogramma is voor Meerzicht het uitgangspunt voor de (gezamenlijke) inzet in deze wijk. Voor de wijk Oosterheem is een wijkvisie opgesteld met als looptijd 2023 tot 2026. In Buytenwegh is op dit moment een wijkverkenning gaande. In de bijlage vindt u een tabel met een overzicht van de wijkplannen in het kort.

Team wijkregie, 2024

Verkenning Huis van de Wijk in Seghwaert

In mei 2024 bent u middels een memo geïnformeerd over de aanpak ‘Werken in en aan wijken’. Onderdeel van deze aanpak is de verkenning voor een Huis van de Wijk in Seghwaert. Met ingang van dit jaar is het maatschappelijk vastgoed aan de Koeienweide 2 in Seghwaert vrijgekomen. De gemeente wil graag samen met bewoners en maatschappelijke en culturele partners verkennen of een Huis van de Wijk in Seghwaert hier vorm kan krijgen. Aan de hand van een inwonerenquête zullen we onder meer in kaart brengen hoe de inwoners van Seghwaert denken over een Huis van de Wijk en waar een Huis van de Wijk volgens hen aan zou moeten voldoen. Opvolgend gaan we nog dit jaar bijeenkomsten met bewoners en wijkpartners in Seghwaert organiseren om persoonlijk in gesprek te gaan.

Vergroten van kansengelijkheid

De kans op een goed leven moet niet afhangen van waar je woont of wie je bent. Daar heb je als individu weinig invloed op, maar wij als samenleving des te meer. Voor een inclusief systeem zullen we gerichte keuzes moeten maken. Deze keuzes zijn noodzakelijk voor alle inwoners; kinderen, jongeren en volwassenen. Wanneer zij in kwetsbare situaties (intergenerationele) achterstanden oplopen in gezondheid en kansen om mee te doen, is het heel moeilijk die in te halen.

Peutermonitor

De gemeente heeft een wettelijke taak om inzicht te hebben in het aantal peuters met onderwijsachterstanden, dat gebruik maakt van het voorschoolse educatie aanbod (VVE). Deze wettelijke taak is onderdeel van de opdracht die we van het Rijk hebben gekregen, nl “Het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie”. Om goed zicht te hebben op het bereik, werken we sinds het tweede kwartaal van 2023 met de Peutermonitor.

Het bereik van de peuters met onderwijsachterstanden, die gebruik maakten van voorschoolse educatie was in het 2de kwartaal van 2024 als volgt:

- Peuters in de leeftijd van 2 tot 2,5 jaar: 44%
- Peuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar: 74%.

De peuters kunnen al vanaf 2 jaar deelnemen aan het aanbod. De gemeente is echter verplicht om een aanbod aan te bieden vanaf 2,5 jaar.

De komende tijd zullen de gegevens verder worden geanalyseerd, waarna gerichte acties uitgezet kunnen worden om het bereik verder te verhogen.

Wet van school naar duurzaam werk

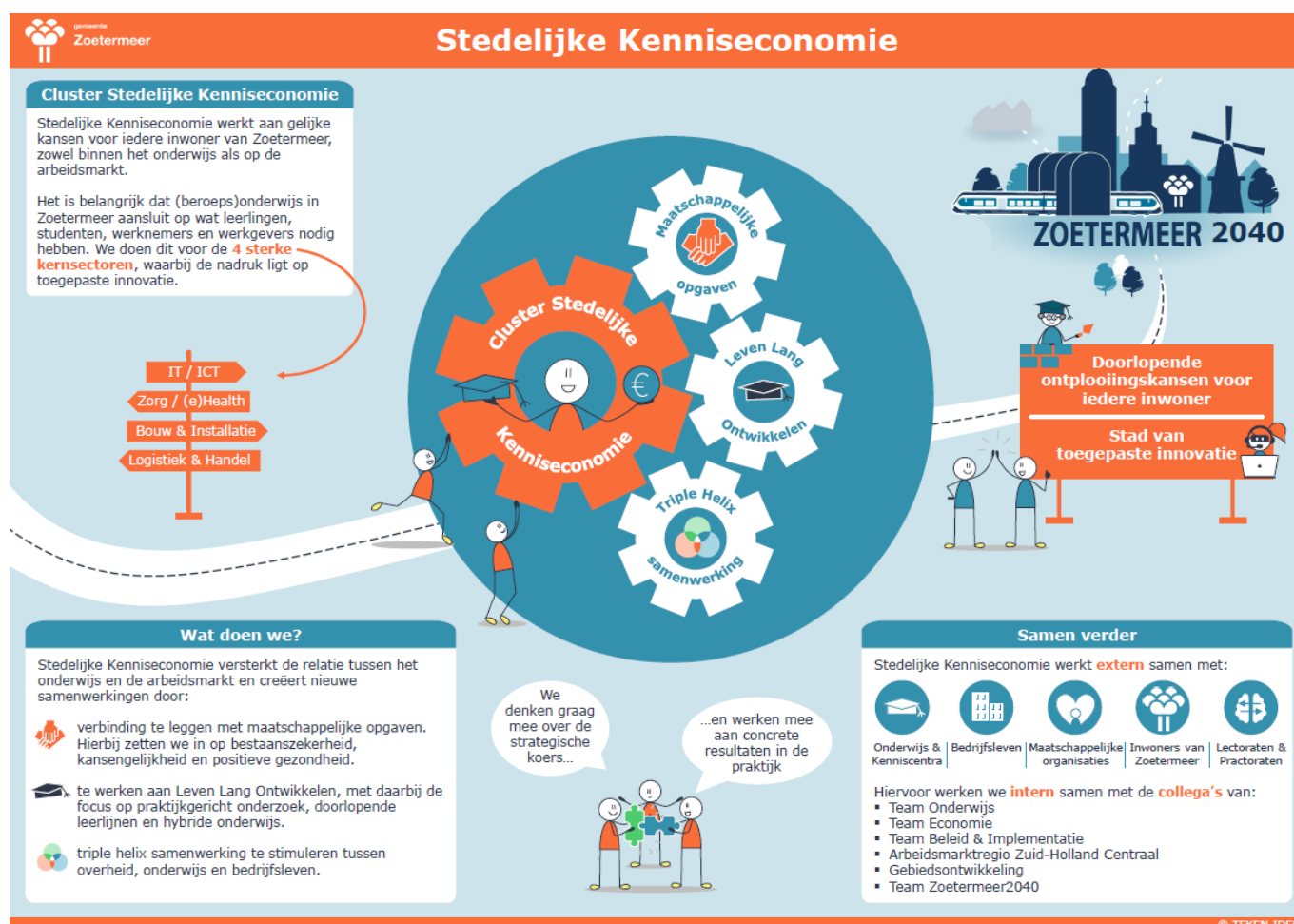
Op 1 augustus 2025 gaat naar alle waarschijnlijkheid de [wet van school naar duurzaam werk](#) in werking. Het doel van deze wet is het voorkomen van vroegtijdige, ongediplomeerde schooluitval. De leerling staat centraal, zowel op gebied van hulp tijdens de opleiding als in de aansluiting van leerlingen vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Door elke zogeheten ‘doorstroompunt-regio’, in ons geval Haaglanden/Westland, moet een regionaal programma worden opgesteld waar o.a. het huidige Voortijdig schoolverlaten en Verzuimprogramma in komen te vallen. Alle partijen moeten via het regionale programma gaan werken. We zijn bezig met de nadere invulling van de kaders, in samenwerking met stakeholders. Ter voorbereiding op deze wet worden bijeenkomsten georganiseerd. Zo komt er in september een regionale bijeenkomst voor de gemeenten en onderwijsinstellingen die in onze regio Zuid Holland Centraal actief zijn.

Leven lang ontwikkelen binnen de vier economische kernsectoren

Binnen de opgave Stedelijke Kenniseconomie werken we aan een zo goed mogelijke aansluiting van het onderwijs op de (huidige en toekomstige) arbeidsmarkt. Een van de doelen hierbij is om de toegang tot passend werk voor álle inwoners, op álle momenten mogelijk te maken. Hiervoor wordt samen met het bedrijfsleven en het onderwijs ingezet op een Leven lang ontwikkelen.

Er is intensief contact tussen de gemeente, het (beroeps) onderwijs en de arbeidsmarkt in de vier kernsectoren IT/ ICT, Bouw& Installatie, Zorg/ (e) health & innovatie, Logistiek & Handel. Deze 'triple helix' samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid werkt aan een versterking van de beroepskolom op weg naar het Zoetermeer van 2040. Dit is in de volgende afbeelding uitgebeeld:

Afbeelding 2: Stedelijke Kenniseconomie

In het jaar 2024 is, naast alle lopende initiatieven rondom IT/ ICT en de verkenningen op het gebied van zorg, de ontwikkeling van een technische praktijklocatie voor het onderwijs en bedrijfsleven het grootste speerpunt.

Laaggeletterdheid (Digi-Taalhuis)

Laaggeletterd zijn, heeft grote impact op je leven. Om de negatieve gevolgen te beperken zijn de afgelopen periode een aantal zaken opgepakt.

Een greep uit wat we deden:

- we organiseerden een regionale kennislunch voor het Sociaal Domein voor het verhogen van de kennis over laaggeletterdheid
- we breidden het dienstverleningsaanbod voor laaggeletterden flink uit. Hiervoor verruimden we o.a. de openingstijden van het Digi-Taalhuis.
- we startten met nieuw aanbod dat een andere deel van de doelgroep laaggeletterden aan gaat spreken. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het educatieaanbod van Ecoware en het Praktijkcollege.

Verder maakten we een start met het praktisch in kaart brengen van een taalnetwerk en het revitaliseren van het huidige taalnetwerk in samenwerking met het Digi-Taalhuis. Dat laatste deden we door middel van een netwerkborrel, een taalhuisbijeenkomst en een netwerkbijeenkomst waarin de nieuwe doelen en samenwerking wordt opgesteld.

En als laatste in deze rij, maar zeker niet de minst belangrijke, hebben we een start gemaakt met de werkgeversaanpak (genaamd: Taal op de Werkvloer) in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven. Tijdens de aftrapbijeenkomst waren veel partijen waarmee we samenwerken aanwezig, zoals de regionale taalhuizen en taalpartners, het WerkgeversServicePunt (WSP) en het Leerwerkloket.

Bijlage

Wijkplannen in het kort

Buytenwegh/ De Leyens	Centrum	Rokkeveen	Noordhove & Seghwaert	Oosterheem
Ruimte voor jeugd Doorvertaald naar meer jeugdaanbod op speelvoorzieningen en het doorontwikkelen van een “Jeugdhonk”. Integrale buurtgerichte aanpak jongeren.	Ruimte voor Jeugd Voldoende toezicht, activiteiten en ‘chillplekken’ voor en met jongeren ontwikkelen	Ruimte voor jeugd Voldoende toezicht, activiteiten en ‘chillplekken’ voor en met jongeren ontwikkelen	Ruimte voor jeugd Realisatie overkapte ontmoetingsplek voor jongeren Seghwaert en Noordhove in openbare ruimte. Participatietraject voor nieuwe skatebaan/ pumptrack in het Seghwaertse Hout.	Ruimte voor jeugd Vroegsignalering afglijdende jeugd, meer bekendheid jeugdlocatie Skills, Hunded in Oosterheem en ingebruikname skatevoorziening voor basisschoolkinderen
Saamhorigheidsgevoel bevorderen, bewoners-betrokkenheid vergroten, eenzaamheid bestrijden Door in te zetten op meer buurtgerichte activiteiten. Buurtbakkies in de wijken, Buytenwegh in beweging, Family run, Pizza/prik acties	Saamhorigheidsgevoel bevorderen, bewoners-betrokkenheid vergroten, eenzaamheid bestrijden Door in te zetten op meer buurtgerichte activiteiten. Buurtbakkies in de wijken, dag van Palenstein	Saamhorigheidsgevoel bevorderen, bewoners-betrokkenheid vergroten, eenzaamheid bestrijden Door in te zetten op meer buurtgerichte activiteiten. Buurtbakkies in de wijken. Picasso betrekken met opruimactie.	Saamhorigheidsgevoel bevorderen, bewoners-betrokkenheid vergroten, eenzaamheid bestrijden Inzet op meer buurtgerichte activiteiten. Stimuleren bewonersinitiatieven middels het Wijk aan Zet budget. Buurtbakkies in de wijken, informatiemarkten bij de winkelcentra. Verkenning Huis van de Wijk in Seghwaert.	Saamhorigheidsgevoel bevorderen, bewoners-betrokkenheid vergroten, eenzaamheid bestrijden Door in te zetten op meer buurtgerichte activiteiten. Buurtbakkies in de wijken, de spraakmakers meer in positie brengen. Patatje prikacties, maaltijden voor eenzame ouderen georganiseerd, Middin Heemburg heeft een open ochtend georganiseerd met

				bewonergroepen uit de wijk om stigma weg te nemen en de band met de wijk te versterken. Heemfeest georganiseerd. Spraakmakers zijn langs geweest bij burendag. NL doet met ontbijtje rollatorwasstraat, vrijwilligers en demo zorgtechnologie door MBO Rijnland In wooncomplex Vidomes is samen met Perron Oosterheem en Gro-Up een feest georganiseerd met ook speelgoedbank IKROS
Verduurzaming woningen stimuleren Door middel van kennis delen en initiatieven toejuichen. Deel hovenbuurt verduurzamen.	Verduurzaming woningen stimuleren Door middel van kennis delen en initiatieven toejuichen		Openbare ruimte Acties n.a.v. buurtactieplannen: Verbeteren verkeersveiligheid in de Velden- en Gaardenbuurt.	Openbare ruimte Aanpak speelvoorzieningen :Sumatra, Rottestroom, Rijnstroom, Vechtstroom, Lenastroom, Lekstroom, Waarderstraat, Westmaaspad, Schipluidenpad, twee in Streefkerkstraat. Aanleg en opening skatepark voor basisschoolleerling en

Leefbaarheids-impuls	Leefbaarheids-impuls	Leefbaarheids-impuls	Leefbaarheids-impuls	Leefbaarheids-impuls
Aanbod als vraaggericht projecten opzetten om woonplezier te verbeteren. Aanpak tuinen in samenwerking woningcorporaties	Stimuleren van woonplezier bij hoogbouw complexen.	Stimuleren van woonplezier bij hoogbouw complexen en andere buurtjes.	Extra inzet buurtverbinder in de Lijnen- en Ruimtenbuurt in Noordhove n.a.v. zwakke score in de Leefbaarometer.	Samen met Inzet preventie bestaanszekerheid scherper neer te zetten. Mensen in Minima (MIM) neemt nu deel aan wijkteamoverleggen.